

UC Leuven
Limburg
MOVING MINDS

ONDERWIJSEVENT 14 JUNI 2019
BACHELOR
SECUNDAIR ONDERWIJS

DURF HET VERSCHIL MAKEN !
AAN DE SLAG MET DIFFERENTIATIE IN HET
SECUNDAIR ONDERWIJS

UC LEUVEN-LIMBURG

Lerarenopleiding Heverlee

Hertogstraat 178

3001 Heverlee

016/37 56 00 – ler.heverlee@ucll.be

www.ucll.be/lerarenopleiding

DIFFERENTIATIE, NAAR EEN NIEUWE SCHOOLGRAMMICA

JAN ROYACKERS, *SCHOOLMAKERS+*

Wie differentieert, gaat bewust om met verschillen tussen leerlingen. Door te differentiëren, worden die verschillen kleiner, groter of gelijk. Dat hangt af van de strategische keuzes die je maakt. En daar kijken we in deze lezing naar. We beantwoorden de vraag welke knoppen een leraar in handen heeft om te gaan differentiëren, maar kijken ook naar de mogelijkheden die er zijn op schoolniveau. We expliciteren onze huidige "Grammar of schooling", het geheel aan regels, opvattingen en aannames die bepalen hoe we onze scholen organiseren, en bekijken welke opties tot nu toe misschien onderbelicht bleven.

BINNENKLASDIFFERENTIATIE: CONCRETE TOOLS OM AAN DE SLAG TE GAAN IN JOUW KLASPRAKTIJK!

SYLVIA MOMMAERTS EN AN DUMOULIN, *LECTOREN/ONDERZOEKERS UCLL*

In deze sessie gaan we gedifferentieerd aan de slag om zo zelf meer gedifferentieerd les te kunnen geven. Het doel is om concrete ideeën op te doen om te groeien in gedifferentieerd lesgeven.

NIET BANG VAN EEN STROOMSTOOT?

WILLEM SCHOORS, DIRECTEUR STROOM

Stroom is een nieuwe en vernieuwende eerstegraadsschool in hartje Leuven. Op 1 september 2018 startten er 100 leerlingen en een team van bevlogen leraren en schoolondersteuners. De school is ingebed in KSLeuven, de Scholengemeenschap Katholiek Secundair Onderwijs Leuven, en werkt samen met de begeleidingsdienst Katholiek Onderwijs Vlaanderen en de Lerarenopleiding van hogeschool UC Leuven-Limburg.

De school vertrekt van een paar basisideeën. Ze wil een school zijn voor elke leerling, start ook bij elke leerling. Samen school maken met burens in de stad, met onderzoekers, ondernemers, makers en creatievelingen, staat eveneens voorop. Daarvoor laten ze het klassieke lessenrooster niet los, maar geven leerlingen via flexuren of intense projectweken de kans om te verbreden en te verdiepen, te vertragen of te versnellen.

VERNIEUWING IN ACTIE

LIESELOT IGNOUL, *STUDENT UCLL*

'STROOM is een vernieuwende eerstegraadsschool die in september de deuren opende in het Leuvense. Zij prikkelen jonge adolescenten om hun eigen weg te zoeken en te vinden aan de hand van een innovatieve onderwijsmethode.'

Aan de hand van een korte situering van gebruikte onderwijsconcepten als 'growth mindset', differentiatie, breed evalueren, rapportering zonder punten en de zelfdeterminatietheorie doen we een korte brainstorm over hoe deze concepten kunnen worden geïmplementeerd in de klaspraktijk en het schoolbeleid.

Vervolgens kijken we naar de 'good practices' van STROOM en ander scholen in het onderwijslandschap.

CREATIEF-DIDACTISCH HANDELEN IN NIET-KUNSTVAKKEN

MATTHIAS BERTHELS, TINE MELLAERTS EN LIENE VANDENHENDE, *STUDENTEN UCLL*

Binnen het impulsproject 'creatief-didactisch handelen in niet-kunstvakken' verzorgden studenten PKV (project kunstvakken) een traject waarin zij studenten algemene vakken coachten in het creatief denken en handelen. In deze sessie lichten de coaches toe hoe zij hun ervaringen concreet vertaalden in verschillende stagecontexten.

Matthias Bertels focust op samenwerkingsvormen binnen de vakken natuurwetenschappen en geschiedenis.

Tine Mellaerts verdiepte zich in het gebruik van spelvormen binnen de vakken natuurwetenschappen en wiskunde.

Liene Vandenhende werkte een lessenreeks uit rond klimaatverandering voor leerlingen 4 BSO waarin zij heel wat creatieve werkvormen verwerkte.

EINDTERMEN EN COLLECTIES MEDIAWIJSHEID VOOR HET PLATFORM 'ARCHIEF VOOR ONDERWIJS', EEN HULPMIDDEL VOOR MEDIAWIJZE LEERKRACHTEN EN LEERLINGEN

CASPAR SUELZE, *STUDENT UCLL*

'STROOM is een vernieuwende eerstegraadsschool die in september de deuren opende in het Leuvense. Zij prikkelen jonge adolescenten om hun eigen weg te zoeken en te vinden aan de hand van een innovatieve onderwijsmethode.'

Aan de hand van een korte situering van gebruikte onderwijsconcepten als 'growth mindset', differentiatie, breed evalueren, rapportering zonder punten en de zelfdeterminatietheorie doen we een korte brainstorm over hoe deze concepten kunnen worden geïmplementeerd in de klaspraktijk en het schoolbeleid.

Vervolgens kijken we naar de 'good practices' van STROOM en ander scholen in het onderwijslandschap.

HOE KAN JE KRITISCH DENKEN STIMULEREN AAN DE HAND VAN EEN ESCAPE ROOM?

RANI RENARD, LORE WOLFS EN SANDER COOLS, *STUDENTEN UCLL*

Kritisch denken is belangrijk in onze informatiemaatschappij. Ook in de nieuwe leerdoelen komt kritisch denken expliciet aan bod.

Wat is kritisch denken en hoe kan je dit stimuleren bij leerlingen van de tweede graad TSO en de derde graad BSO? Aan de hand van een kennismaking met enkele opdrachten uit de escaperoom word je ondergedompeld in de vaardigheden en disposities van kritisch denken.

VOOR WI WAT MEER WIL! CELIEN DAS, *STUDENT UCLL*

Leerlingen die sterk zijn in wiskunde krijgen in lessen vaak extra oefeningen op de leerstof, terwijl zij ook nood hebben aan het leren van nieuwe dingen, los van de specifieke lesonderwerpen. In deze workshop worden een aantal praktische voorbeelden getoond van uitdagingen/projecten waarin leerlingen zich zelfstandig kunnen verdiepen. Deze voorbeelden kunnen in de reguliere lessen gebruikt worden, maar zeker ook in de zogenaamde "flex-uren" die vele scholen inrichten door de modernisering van het secundair onderwijs.

FRAMEWORK VOOR DE TAALMINDSET: MOTOR VOOR EEN ONDERZOEKSGEÏNFORMEERD EN EFFICIËNT (VREEMDE) TAALONDERWIJS KAREN DE JONGHE, *LECTOR/ONDERZOEKER UCLL*

Neurowetenschappelijk en leerpsychologisch onderzoek leert ons dat de leermotivatie van leerlingen bepaald wordt door het geloof in hun eigen kunnen en de bereidheid om uitdagingen aan te gaan. Een essentiële voorwaarde om te leren is dus een op groei gerichte mindset (Dweck, 2011). De klaspraktijk toont echter aan dat de nadruk vaak op 'juiste' antwoorden ligt en dat niet het leren uit fouten maar het correcte resultaat centraal staat.

Naar analogie van de 'mathematical mindsets' van Jo Boaler, ontwikkelden we het framework van de taalmindset voor de taalklas. Dit framework bundelt de inzichten uit neurowetenschappelijk en leerpsychologisch onderzoek en is op die manier een onderzoeksgeïnformeerd referentiekader dat de brug slaat tussen onderwijsonderzoek enerzijds en de onderwijspraktijk anderzijds.

Het framework van de taalmindset heeft als doel om een op groei gerichte mindset te ontwikkelen bij leerkrachten (vreemde) taal en hun leerlingen en bij uitbreiding een klascultuur die focust op leren en groei. In deze sessie stellen we het graag aan u voor.

FLIPPED LEARNING DAVID STIENAERS EN KATRIEN DEWAELE, *LECTOREN/ONDERZOEKERS UCLL*

Leerlingen die sterk zijn in wiskunde krijgen in lessen vaak extra oefeningen op de leerstof, terwijl zij ook nood hebben aan het leren van nieuwe dingen, los van de specifieke lesonderwerpen. In deze workshop worden een aantal praktische voorbeelden getoond van uitdagingen/projecten waarin leerlingen zich zelfstandig kunnen verdiepen. Deze voorbeelden kunnen in de reguliere lessen gebruikt worden, maar zeker ook in de zogenaamde "flex-uren" die vele scholen inrichten door de modernisering van het secundair onderwijs.

ELKE LEERLING TELT. DE LERAAR MAAKT HET VERSCHIL. SARA VREYS, TANJA CEUX, SOFIE DEPRez EN KATRIEN MELOTTE, *LECTOREN/ONDERZOEKERS UCLL*

Onderwijs waarin elke leerling maximale leeransen krijgt en de noodzakelijke competenties van de 21e eeuw bereikt, vormt een grote uitdaging in het secundair onderwijs. Het verhogen van socio-emotioneel welbevinden bij leerlingen en leraren is cruciaal om de stap richting gelijke onderwijsansen te zetten en de uitstroom van leraren te verminderen. Vanuit een praktijkgericht wetenschappelijk onderzoek focussen wij op het realiseren van een verbindende interactie tussen leraren en leerlingen waarbij we op zoek gaan naar bepalende factoren voor een kwaliteitsvolle verbindende leraar-leerling interactie en op welke manier deze maximaal ingezet kunnen worden. Uit de eerste resultaten blijkt dat een kwaliteitsvolle verbindende interactie tussen een leraar en leerling(en) bestaat uit vakgebonden passie, empathie, vertrouwen en aanwezigheid als noodzakelijke bouwstenen en dit zowel vanuit het standpunt van de leraren als de leerlingen.

In deze workshop vormen we een professionele leergemeenschap waarin de bouwstenen van een verbindende leraar-leerling interactie centraal staan en dit vanuit zowel het perspectief van de leraar als leerling. Samen het eigen denken en handelen onder de loep nemen, onderbouwd leren van elkaar, zoeken naar antwoorden voor concrete vragen, tips,.. zijn enkele doelstellingen die wij in deze sessie trachten te realiseren.

MIND THE GAP – EEN VLOTTERE OVERGANG VAN BASIS NAAR SECUNDAIR.

SILKE DE FEYTER, ELIEN LENAERTS EN MATTHIAS GEERTS, *STUDENTEN UCLL*
ANNE DECELLE, *LECTOR/ONDERZOEKER UCLL*

De overgang van de basisschool naar het secundair onderwijs is een belangrijke stap in de onderwijsloopbaan van leerlingen. In deze sessie maak je kennis met een aantal afstudeeronderzoeken die inzoomen op die overgang.

Elien Lenaerts en Matthias Geerts stellen elk een casestudy van één scholengemeenschap voor. Welke maatregelen nemen leerkrachten basisonderwijs om hun leerlingen te oriënteren naar en voor te bereiden op de eerste graad? Hoe begeleiden leerkrachten secundair onderwijs de leerlingen die vanuit het basisonderwijs instromen? Welke noden ervaren leerlingen van het 6de leerjaar en het 1ste middelbaar in verband met de overgang? Welke problemen stellen leerkrachten vast.

Silke De Feyter focust op de keuze voor Latijn of geen Latijn. Hoe oriënteren leerkrachten basisonderwijs hun leerlingen in de keuze voor Latijn? Welke factoren spelen bij leerlingen een rol om voor Latijn te kiezen of niet? Dit onderzoek heeft een sterke praktijkcomponent. Silke ontwierp een initiatieles Latijn voor leerlingen van het zesde leerjaar. Je maakt kennis met de ontwikkelde lesmaterialen en Silke stelt voor hoe de les geëvalueerd werd. Ondersteunt zo'n initiatieles de leerlingen in hun keuze?

Daarnaast stelt Anne Decelle het PWO-project Mind the Gap voor. Binnen dat project gingen leergemeenschappen met leerkrachten zesde leerjaar basisonderwijs en leerkrachten eerste graad secundair samen aan de slag om didactische verschillen tussen basis en secundair te overbruggen.

ONDERWEG: VLUCHTELINGENSTROMEN EN MIGRATIE NAAR EN IN BELGIË

ANKE HEDEMAN EN AUKE DEHON, *STUDENTEN UCLL*

In deze workshop worden kort het afstudeeronderzoek en de hierbij ontwikkelde projectdag voor de leerlingen van de tweede graad voorgesteld.

Daarnaast wordt één van de ontwikkelde werkvormen wat meer in detail besproken en uitgetest.

BANABA'S MEERTALIG ONDERWIJS EN BUITENGEWOON ONDERWIJS

LIESBETH SPANJERS, KIM WILLEMS, ANN VAN HOOSTE, *LECTOREN UCLL*

Ben je geboeid door talen of geprikkeld door de talige diversiteit op school? Wil je jouw vak geven in een andere taal (CLIL) of lesgeven aan anderstalige nieuwkomers? Wil je leren hoe je (jonge) kinderen kan warm maken voor vreemde talen? Dan is de Bachelor-na-Bachelor Meertalig Onderwijs aan de UCLL zeker iets voor jou! In deze BanaBa kan je je deskundigheid in meertalig onderwijs in basis- of secundair onderwijs vergroten. Tijdens deze workshop wordt de BanaBa voorgesteld, zodat je een beter zicht krijgt op de inhoudelijke en praktische onderdelen van deze opleiding.

Of wil je graag mee aan de slag in de nieuwe ondersteuningsteams of in het buitengewoon onderwijs? In inclusief onderwijs zijn het buitengewoon én gewoon onderwijs partners in de ondersteuning van kinderen en jongeren met specifieke onderwijsbehoeften. Niet de plaats, maar de ondersteuning staat centraal, met oog voor de uiteenlopende capaciteiten en behoeften van leerlingen. Ann Van Hooste neemt je mee in het denken en doen van de Bachelor-na-Bachelor buitengewoon onderwijs. In deze BanaBa bouw je expertise op rond de vele oorzaken van leerproblemen, zoals armoede, maar ook heel specifieke onderwijsbehoeften, zoals die van langzaam lerende kinderen, kinderen en jongeren met autisme, gedrags- en emotionele problemen, of met een motorische, visuele, auditieve, verstandelijke of meervoudige beperking. Jij bepaalt welke specifieke vragen je verder wil uitdiepen.